

## koninklijk borduren

Met de opening van de tentoonstelling 'Koninklijk Borduren' op 30 november in het **TextielMuseum in Tilburg** hoorden we, dat ook borduursters uit Fryslân aan het project hebben meegewerkt, onder wie **Ans Nout**. Om te horen wat hieraan vooraf is gegaan, ben ik een middag bij Ans geweest.

In oktober 2021 werd Ans benaderd voor een borduurproject, waarvoor ze een groepje van zo'n 7 vrouwen bij elkaar moest zien te krijgen. Dat lukte Ans, maar daarna hoorde ze een hele tijd niks. Na maanden werd ze uitgenodigd voor een video-contact op de computer met het TextielMuseum. Hierin werd verteld dat Koningin Máxima de opdrachtgever was. Paleis Huis ten Bosch is verbouwd, alleen de chinese kamer nog niet en daar hingen gordijnen, die vervangen moesten worden. Hiervoor zijn uit heel Nederland, van Maastricht tot Kollumerzwaag, 150 handwerkliedhebbers gevraagd.

Ans heeft vrouwen bij haar uit de buurt gezocht, die ze kent van haar workshops en die hier met elkaar wel mee aan de slag wilden. Ze heeft de namen doorgegeven, maar ze wisten nog steeds niet wat het project precies inhield. Voorwaarde was, dat ze er verder met niemand over mochten praten. Opdrachten voor het koninklijk huis worden in stilzwijgen uitgevoerd. Ze hoefden niet naar het zuiden te reizen voor de uitvoering, maar kwamen bij één van de vrouwen thuis. De dames kregen nieuwsbrieven, waarin werd vermeld welke steken ze moesten gebruiken en op 5 april afgelopen jaar een **masterclass borduren**, waarin werd uitgelegd wat de bedoeling was. Ans heeft de steken aan haar groepje borduurvriendinnen geleerd.

Daarop kregen ze een mapje met naalden, klosjes zijdegaren en een houten frame met zijde, waarop de bloemen geborduurd moesten worden. Deze werden later 'uitgeknipt' en in de gordijnen verwerkt. Alle vrouwen hebben een frame geborduurd en Ans zelfs 3, waaronder ook één met vogels. Ook Máxima heeft aan de gordijnen mee geborduurd. *Was het een uitdaging?*

Ans: 'Het was zeker een uitdaging en ik heb meteen 'ja' gezegd! Het plan voor de gordijnen was al klaar en we hebben foto's van de oude gordijnen gezien voor de kleurstelling. Er zijn ook ideeën van de oude gordijnen in de nieuwe gebruikt. We hebben nog een Friese vlag geborduurd, maar die is niet 'geplaatst'. Er zijn van elke provincie prominente dingen terug te vinden op de gordijnen, die er machinaal op zijn geborduurd. Wij hebben de gordijnen verder 'aangekleed' met takken met bloemen en vogels, die

met de hand, in reliëf zijn geborduurd. Het was allemaal wel aan strikte regels gebonden. Met het borduurproject in het Fries Museum, in 2021, konden we meer onze eigen fantasie kwijt.' *Hoeveel tijd heeft het jullie gekost?:* 'In april zijn we begonnen en in juli moest het af zijn en werden de frames opgehaald. Er zijn foto's gemaakt van deze borduurtijd, waar een fotoboekje van wordt gemaakt. We waren een enthousiaste groep en blijven met elkaar doorborduren. Er was nog veel garen over en daar willen we als groep het skûtsje, dat ook op de gordijnen staat, mee borduren. Ik ben bezig met een ontwerp van het skûtsje met takken en bloemen. Het was nog een heel gedoe, om de juiste foto van dit skûtsje te krijgen, maar op aandringen van Máxima is het toch gelukt!



de borduurgroep

*Hoe is het resultaat ontvangen?:*

Ans: 'Koningin Máxima was heel enthousiast. We zijn allemaal uitgenodigd op **Paleis Huis ten Bosch**, als de gordijnen daar straks hangen, na 29 mei; hopelijk per provincie, in kleinere groepjes. En onze namen zijn opgenomen in de lijst van **Cultuurhistorisch Erfgoed**. Op 30 november, bij de opening van de expositie, was het heel erg druk. We waren in groepjes verdeeld, maar kwamen elkaar steeds tegen. Er is een groepsfoto gemaakt van alle borduursters op een tribune, maar het duurde allemaal te lang. We hebben er ook de borduurmachine gezien, waarmee de gordijnen van zijde grotendeels geborduurd zijn.'



*foto: Ans Nout*

*Hebben jullie nog andere reacties gehad?:*

'In de regionale krant, De Westereender, staat een heel artikel met foto's en de regionale zender, RTV Noord, heeft onze hele groep geïnterviewd.'

*Heb je ondertussen nog tijd om thuis te handwerken?:* 'Ja, vaak 's avonds en dat is voor mij één en al ontspanning!'

*Jantsje Kalsbeek-Nauta*

PS: Het artikel met foto's in De Westereender is na te lezen op de provinciale website van Vrouwen van Nu Fryslân.

## japke bergsma

mem van schaatser Jorrit Bergsma

En daar zaten wij zomaar op een zonnige donderdagmiddag aan de thee bij de familie Bergsma in Aldeboarn. Wij werden ontvangen door **heit Anno** en even later schoof ook **mem Japke** aan. We hebben het over de ouders van 'onze' schaatser **Jorrit** Bergsma en zijn broers **Ate** en **Aaltsen**.

Japke woont al haar hele leven in Aldeboarn en ze is niet erg ver uit de omgeving haar man Anno tegengekomen. Hij woonde in Akkrum. Japke was ziekenverzorger, maar na haar huwelijk heeft ze gekozen voor het gezin. Ze waren het snel eens over de woonplaats en ook vooral over het wonen op het water. Er kwam een woonarkje vrij en dat werd hun huis op het water. 's Winters, als er ijs lag, moesten ze wel de boeg van het schip vrij blikken. Later hebben ze een nieuwe woonark laten bouwen bij de firma Spruyt. Ondertussen hadden ze een **skûtsje** gekocht. De familie is altijd al sportief geweest en met de opgroeiende jongens gingen ze veel **zeilen** in de weekenden, met het skûtsje als moederschip. Trainen in een Optimist, later in een Splash, bij de Koninklijke Watersportvereniging Frisia in Grou was vaste prik. Toen trokken ze veel op met de familie Bouwmeester uit Warten; hun kinderen zeilden ook bij deze vereniging. En er werd thuis aan muziek gedaan; Jorrit en Aaltsen waren lid van het plaatselijke korps van Aldeboarn. In de winter werd er natuurlijk geschaatst en werden de jongens lid van Schaatstrainingsclub 'De Pinguins' uit Grou. 'De sportieve inslag bij de Bergsma's komt nou niet zozeer van mij', vertelt Japke. 'Ik was meer van de gezelligheid en de koek en zopie'. Heit Anno heeft schaatserijders in zijn familie en het moet gezegd, volgens mem en heit, dat bij Jorrit ook het kwartje viel voor deze sport.

Vooraf toen het marathonschaatsen in die tijd in opmars kwam. Jorrit kreeg voor twee euro vijftig een marathonlicentie en hij is in een rustig tempo van de C's naar de B's en de A's gegaan.



Toen Jorrit in de gaten kreeg dat hij hier gevoel voor had, alsmede het wedstrijdinzicht en het uithoudingsvermogen, kwamen de prijzen en daarmee de animo voor deze tak van sport. Dat zijn ook de beginjaren geweest voor Japke en Anno als supporters op de tribunes van de schaatsarena's. In 2010 zijn ze voor het eerst mee geweest naar de Weissensee in Oostenrijk voor de jaarlijkse **alternatieve Elfstedentocht**. Later kwamen de reizen naar Erfurt, Berlijn en Inzell en vooral aan deze laatste bestemming hebben ze warme herinneringen. In 2014 zijn ze naar de **Olympische Winterspelen in Sotsji** geweest. Door de KNSB is de reis voor de familie van de sporters geregeld en waren ze gehuisvest in een cruiseschip. Jorrit won op deze Spelen goud op de 10 km en brons op de 5 km. 4 jaar later waren ze present bij de Winterspelen in **Pyeongchang**, Zuid-Korea. Daar waren ze erg met luxe omringd en konden ze lopend naar de ijsbaan. Jorrit won op deze Spelen zilver op de 10 km. Bij deze wedstrijden hebben ze ook veel contacten gelegd met de familie van de andere sporters en het spreekt voor zich dat de Friese roots dan boven komen drijven.

Als je Japke vraagt wat er zoal bij hen thuis werd gegeten toen alle jongens nog thuis woonden, doet blijken dat de gewone boerenkost op tafel stond. Op dagen van wedstrijden of vlak daarvoor werd wel veel pasta en pannenkoeken gegeten. 'Eten wat de pot schaft' was het devies in huize Bergsma. Natuurlijk heb je als ouders ook te maken met de pers/media. Voor Omrop Fryslân maken ze graag tijd vrij. Bij de landelijke pers is het vaak lang wachten en zijn de vragen soms erg suggestief of vaag. Daar doen ze dan ook liever maar niet aan mee.

Het volgende grote sportmoment van het schaatsen is in februari het NK Afstanden op Thialf. De uitslag bepaalt mede de plaatsing voor het WK, dat in maart in Heerenveen wordt verreden. Door de grote sponsor van alle schaats-disciplines worden de ouders/familie tegenwoordig 2 keer per jaar uitgenodigd voor een feestelijke bijeenkomst. Zo zijn ze al eens op Sportcentrum Papendal geweest en hebben daar alle trainingsaccommodaties kunnen bekijken. De contacten met de families onderling is erg waardevol.

Familie Bergsma heeft altijd veel gezeild en de laatste jaren zit Japke vaak als '**fokkemaat**' bij haar man in de schouw (type zeilboot) en zeilen ze nog vele wedstrijden, vooral in Grou. Ze winnen zo nu en dan wel eens een prijsje en dat stimuleert altijd weer. Maar Japke laat weten dat het beslist willen winnen niet het belangrijkste is; leuk meedoen en de verbondenheid met elkaar en de natuur/het water staat bovenaan. Het eigen skûtsje hebben ze onlangs verkocht en een motorkruiser aangeschaft. Hiermee zijn ze vaak bij de wedstrijden van het SKS skûtsjesilen te vinden. Een echte favoriet hebben ze niet. De beste moet winnen is hun motto. Tegenwoordig kun je Japke nog steeds vinden bij zeilschool 'Pean' in het zeilseizoen. Daar verzorgt ze mede de soepele overgang van de wisseling van de verschillende groepen die komen voor een zeilweek. En ze tennist.

Heit Anno is nu vaak in de weekenden met de drie zonen aan het mountainbiken in de bossen van o.a. Appelscha, Havelte of Staphorst. Dit is begonnen tijdens de coronatijd. Een sportieve familie!

*Anneke Algera-Burgy en Jantsje Kalsbeek-Nauta*

## wandelvrouw van nu

Ik heb **Trienke Geertsma** telefonisch benaderd of zij in het eerste nummer van 2023 portret wandelvrouw wil zijn; ze moest er even over nadenken. Toen ik na een tijdje mijn mail opende, zag ik dat Trienke mij al een mooi verslag had gestuurd. Dat scheelde mij een reis naar Drachten waar zij met haar man woont. Het kwam mooi uit, want we hadden in januari een nieuwjaarswandeling gepland, waar Trienke ook mee liep en ik dan mooi een foto van haar kon maken. Ik heb Trienke gevraagd in welk jaar ze begonnen is met de **Rûntsjes om 'e tsjerke**, maar dat weet ze niet precies: 'ik denk in 2011'. We lopen routes, die maandelijks door de deelnemers zelf worden georganiseerd ergens in de provincie.

Deze Rûntsjes zijn ongeveer 20 km lang, er zijn twee groepen, op de 1e donderdag en de 2e zaterdag van de maand. Je kunt ook wisselen van dag, Trienke loopt op de donderdag.

Trienke kijkt altijd weer uit naar deze wandeldagen: 'In de coronatijd konden we niet met een grote groep wandelen; fijn dat het nu wel weer kan! Je loopt op paden in Fryslân die je helemaal niet kent en ontdekt hoe mooi het daar is. En de gezelligheid van de groep is erg waardevol; met een lunch onderweg heb je even een rustpauze. Er lopen ook een paar vrouwen van Ameland mee; zij organiseren regelmatig een tocht en dat is voor ons echt een dagje uit! En de vrouwen uit Drenthe nemen ons mee naar hun provincie.'



Al met al zijn het fijne dagen en Trienke hoopt met haar 81 jaar er nog een paar jaar aan vast te knopen!

*Froukje Hijlkema-Schaap*



# internationale vrouwendag

Wij nodigen jullie van harte uit om dit met elkaar te vieren op **dinsdag 7 maart**

in MFC It Werflân  
Master Kuiperswei 1  
9221 TD Rottevalle

Telefoonnummer Akkie: 06 20582709

Inloop vanaf 13.30 uur met koffie of thee en wat lekkers.

Aanvang 14.00 uur.

De spreekster van deze middag is **Klasina Seinstra**, winnaar van de Elfstedentocht in 1997.

Met muzikale omlijsting door de **VoortVarende Vrouwen** uit Rottevalle.

Vertoning van de mini-documentaire **Leen een Fries**, waarin **Akkie Lindeboom** de Vrouwen van Nu vertegenwoordigt als eerste vrouwelijke voetbalscheidsrechter in Fryslân.

Opgave voor deze dag bij het servicebureau: vvnf.servicepunt@gmail.com of per telefoon 0518 850353 o.v.v. naam, afdeling, lidnummer.

Kosten voor deze middag zijn € 10,- p.p.;

overmaken op bankrekeningnr. NL56 RABO 0370 6424 49 t.n.v. BvPF, Vrouwen van Nu.

We hopen er met elkaar een gezellige middag van te maken.  
*Riekje, Aaltje, Akkie en Japke*

## provinciale fietsdag

### Afdeling Lemmer organiseert een fietstocht

van ongeveer 50 kilometer op:

**donderdag 8 juni 2023**

Start en finish: Sport- en Cultureel Centrum De Hege Fonnen Betelgeuze 2, 8531 MV Lemmer.

Ontvangst: Tussen 9 en 9.30 u met koffie of thee.

Kosten: 20 euro p.p. (incl. lunch), ledenpas graag meenemen.

Opgave: v r 8 mei bij:

Aafje Jeensma; per email: aafjejeensma@gmail.com

o.v.v.: Naam, adres, mailadres, telefoonnr., afdeling en lidnummer.

Deelnamekosten, evt. inclusief fietshuur (zie onder), overmaken op rekeningnr.:

NL56 RABO 0370642449 t.n.v. BvPF, Vrouwen van Nu

o.v.v. FIETS 23 met naam, lidnummer en afdeling.

Een helm is niet verplicht maar wordt ten zeerste aangeraaden.

Een ieder fietst op eigen risico.

Telefoonnummers voor info:

Aafje Jeensma, 06-21421474 of Anne de Vries, 06-27197599

Maximum aantal deelnemers is 100; Vol is vol!

Belangrijk: Wilt u een fiets huren dan graag zelf contact opnemen met

Bike Totaal Bas zwieliers Lemmer.

Telefoonnr. 0514-569068

Mailadres: info@baszwieliers.nl

Kosten E-bike € 25 per dag en een gewone fiets met 7 versnellingen € 8,50 per dag.

De fietsen worden bij de startplaats afgeleverd en weer opgehaald.

Betaling van de fietshuur dus samen met de aanmelding betalen.



### Redactie & kopij

Het volgende magazine verschijnt in week 19.

Aanleveren highlights vóór 31 maart en

kopij vóór 15 april op het redactieadres:

**vrouwenvannu.redactiefryslan@gmail.com**